

Feestjaar

✦ Boek over 400 jaar 's-Graveland bijna uitverkocht, gedacht wordt aan een tweede druk: 'Het dorp heeft natuurlijk een heel interessante ontstaansgeschiedenis'

Eddie de Paepe

14-04-25, 14:00

[← Delen](#)

Stephan Kip maakte dit schilderij van de Smidsbrug, een van de kunstwerken die in het boek staan. © Collectie Stichting Kunstbezit 's-Graveland

'S-GRAVELAND Als warme broodjes zijn ze over de toonbank gegaan, ruim duizend exemplaren van het boek '400 jaar 's-Graveland'. Vandaar dat nu, drie weken na de presentatie, al gedacht wordt aan een tweede druk.

Het boek blikt terug op vier eeuwen geschiedenis. De makers pretenderen geen compleet verhaal te vertellen, maar willen wel de interesse van de lezer wekken voor het dorp 's-Graveland. Dat laatste gebeurt aan de hand van tien thema's, waarin de verhalen worden beschreven van de mensen die in het lintdorp woonden en leefden. Dit alles voorzien van een groot aantal illustraties. Aan het begin van elk thema staat, als extraatje, een kunstwerk afgebeeld.

Dat 's-Graveland dit jaar een bijzondere mijlpaal viert, zal maar weinigen zijn ontgaan. Precies 400 jaar geleden verleenden de Staten van Holland en West-Friesland toestemming om de 'woeste gronden' te ontginnen, de vaart te graven, de buitenplaatsen van met name rijke Amsterdammers aan te leggen, en de bijbehorende woningen en winkels te bouwen.

Officiële opening van de Smidsbrug in februari 1952. © Foto SAGV

Veel aspecten komen aan bod, zoals de begintijd en de eerste eigenaren van de buitenplaatsen, de Stalpaertkerk, de 's-Gravelandse Vaart, onderwijs, natuur, burgemeesters en middenstanders en voetballers, de wasserijen, boeren en tuinlieden, kunstenaars en koren.

Slavenhandel

Opvallend is de bescheiden plek die in het boek is ingeruimd voor de beroemde buitenplaatsen. Dat is bewust. De makers van het boek wilden de schijnwerpers zoveel mogelijk richten op het menselijke aspect. Over de buitenplaatsen is immers al zoveel geschreven. Daarop vormt overigens het hoofdstuk over de betrokkenheid van eigenaren van buitenplaatsen bij de VOC en WIC, de koloniën, plantages en slavenhandel een mooie aanvulling. Een onderwerp, dat om verder onderzoek vraagt.

Vertrouwen

Jan Verbruggen, voorzitter van de Stichting 's-Graveland 400 jaar, bevestigt dat de uitgave een doorslaand succes is. „De oplage was 1250 stuks. Best veel, maar we hadden er vertrouwen in. We hadden al best veel boeken, bijna 300, in de voorverkoop verkocht.”

Aan de koeienkop aan de gevel is nog te zien dat op het Noordereinde 17 ooit een slagerij was. © Foto Arie den Dikken

”

Het dorp heeft natuurlijk een heel interessante ontstaansgeschiedenis

Jan Verbruggen

Voorzitter Stichting 's-Graveland 400 jaar

De Pastorie, Barend van Voorden. © Collectie Stichting Kunstbezit 's-Graveland.

Enthousiast

„Ik heb zelf nu nog maar zo'n 150 exemplaren”, vervolgt Verbruggen. Gevraagd naar het geheim van het succes constateert hij dat het een heel mooi uitzien boek is geworden, rijk geïllustreerd. En met allerlei losse verhalen. „Ik denk dat het daarom zo aanspreekt. De een is geïnteresseerd in de middenstand, de ander in kunst. De een heeft niet zoveel interesse in hoe het allemaal ontstaan is, maar vindt het leuk om recentere verhalen te lezen. En andersom, denk ik, ook. Het dorp heeft natuurlijk een heel interessante ontstaansgeschiedenis. Daarbij zijn er natuurlijk altijd mensen, die dit soort lokale uitgaven altijd willen hebben”, weet hij. „Je bent zelf enthousiast, maar het is heel leuk als je merkt dat andere mensen dat ook zijn.”

Klas in de openbare lagere school. © Foto collectie In de Gloriosa

Binnen de stichting wordt inmiddels al nagedacht over een tweede druk. Het gesprek gaat het over de financiën en de gewenste oplage, maar ook over de vraag of er weer een inschrijving komt. „Misschien vinden mensen het boek in 2026 wel gedateerd. Dat is natuurlijk niet zo: die 400 jaar historie is na dat ene jaar uiteraard nog steeds actueel.”

Of die tweede druk er nu wel of niet komt, Verbruggen is en blijft 'heel erg blij en dankbaar het boek er zo mooi ligt'. „Ik hoor in het dorp heel veel complimenten.”

Voetbalclub 's-Graveland in 1947 met op de achtergrond de watertoren. © Foto SAGV

Personeel van wasserij 't Vlot. © Foto collectie In de Gloriosa

Bakker Wernsen aan het Zuidereinde met twee bakkersknechten. © Foto collectie Jan Verbruggen

De kastanjeboom door het terrasdak van Het Wapen van Amsterdam. © Foto collectie In de Gloriosa

'Jagen' van een schip aan het Noordereinde omdat op de motor varen verboden was. © Foto collectie In de Gloriosa

Dirk van de Broek en Jaap Brouwer op Stofbergen, 2009. © Foto collectie In de Gloriosa

B.M.O.L. fanfare (later harmonie) tijdens een concours op Hemelvaartsdag 1929. © Foto collectie In de Gloriosa

'We wilden het betaalbaar houden'

Het boek is voor slechts 30 euro te koop bij de boekhandels CW 76 in Kortenhoeve en Voorhoeve in Hilversum, bij uitgeverij Verloren in Hilversum, in het bezoekerscentrum van Natuurmonumenten, op internet, en tijdens diverse jubileumevenementen in het dorp. „Voor een boek van 280 bladzijden is het een mooie verkoopprijs”, constateert Jan Verbruggen, voorzitter van de Stichting 's-Graveland 400 jaar. „We wilden het betaalbaar houden.”

